

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 22

Máj 2021

číslo 4

Milosrdenstvo - najkrajšia Božia vlastnosť

Milosrdenstvo - najkrajšia Božia vlastnosť

Vieme, že v Pánu Ježišovi máme plnosť zjavenia. To znamená, že nám poodkryl tie najväčšie a najdôležitejšie pravdy, ktoré Boh uznal za vhodné nám zjaviť, na ktoré by sme neprišli vlastným rozumom. Poodkryl nám, aký je Boh. A práve v Ježišovi spoznávame aj Boha. Aké má vlastnosti? Určite, čo nás prvé napadne, že je svätý, dokonalý, spravodlivý, milosrdný...

V Novom zákone sa Božie milosrdenstvo najlepšie a najkrajšie prejavilo pri vtelení Božieho Syna s cieľom vykúpenia ľudského pokolenia. Svätý Ján to vyjadril slovami: „Veď Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezhynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život“ (Jn 3, 16). Môžeme povedať, že práve Božie milosrdenstvo najviac vyniká medzi Božími vlastnosťami. V ňom je obsiahnutá aj láska, aj spravodlivosť. Ide to vôbec spolu dokopy?

Medzi nekonečným Božím milosrdenstvom a najvyššou Božou spravodlivosťou nemôže byť rozpor, lebo obidve dokonalosti majú základ v Božej svätosti. „Milosrdenstvo a vernosť sa stretnú navzájom, spravodlivosť a pokoj sa pobožkajú“, čítame v žalme 85, v 11. verši. „Milosrdenstvo nezničí spravodlivosť“, píše sv. Tomáš Akvinský, „ale je to istý druh naplnenia spravodlivosti. Milosrdenstvo bez spravodlivosti je matkou rozkladu (anarchie)“, píše ďalej Tomáš Akvinský, avšak „spravodlivosť bez milosrdenstva je krutosťou“, dodáva Josef Pieper.

V jednoduchosti by sme mohli povedať, že je to všetko, čo nás má priviesť na správnu cestu, priviesť bližšie k Bohu. Neraz je to odpustenie, ale môže to byť aj kríž v podobe choroby, či strata blízkej osoby, aby sme sa viac vrhli do Božieho náručia, zakúsili jeho lásku a nastúpili cestu uzdravenia. Tak, ako sa modlíme v korunke Božieho milosrdenstva: „Pre jeho bolestné umučenie, maj milosrdenstvo s nami i s celým svetom.“ *d.o. Marek*

OBSAH

Úvodník	2
Homília Mons. B. Bober	4
Nekrolog Juraj Riško	5
Nekrológ Košické Olšany	9
Nekrológ Hanušovce nad Topľou ...	10
Spomienka na d. o. Juraja	12
Spomienka na otca Juraja	13
Za d. o. Jurajom Riškom	14

KATECHÉZA

Homília na mesiac apríl, máj	16

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Ako si pamätam d. o. Františka	21

SPEKTRUM MLADÝCH

Ahoj, deti!	26
Máš problém? (94. časť)	27
Trampoty v manželstve (152. časť) ..	28
Ohlášky	29
Stalo sa, stane sa	29
Prehľad bohoslužieb	30

SNÍMKY

Titulka:	M. Magda
Vnútorá predná:	M. Magda
Vnútorá zadná:	D. o. P. Čorba
Vonkajšia zadná:	M. Magda

SPEKTRUM**Vydáva:**

Rímskokatolícky farský úrad
vo Vítaze pre vnútornú potrebu

Za vydanie zodpovedá:

d. o. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie

Jazyková úprava: Anna Blížmanová

Grafika: Martin Magda sr.

Redakčný tím: † d. o. Ján Biroš, Zuzka Forišová, Martina Gondová, Žofia Jenčová, Mária Magdová, Monika Magdová, Peter Stašik, Melánia Tkáčová, Blažej Vaščák

Kontakty: Tel.: 051/79 16 235; 79 16 116

e-mail: vítaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.sk

www.farnostvítaz.sk

IBAN SK36 0900 0000 0050 3744 5647

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

V daždi

**Čo mám pre Teba urobiť,
môj Pane?**

**Ja cítim sa byť Tvojím dlžníkom,
stojím tu na rázcestí pod mokrým daždníkom.**

Kvapky dažďa zvuky vydávajú,

moje plány sa,

dúfam, správnym smerom uberajú.

Ku chrámu moje nohy ma vedú,

mám od Teba takú nápovedu.

Stlačím kľučku, dvere sú otvorené,

moje srdce je radosťou naplnené.

Aspoň pár minút

prežiť s Tebou v tichosti,

poďakovať Ti chcem

za dar milosti.

Dážď pomaly ustáva,

no niekto mi silu do života dáva.

Po krátkej modlitbe a rozjímaní

cítim silu Tvojich dlaní.

Ja túžim byť častejšie s Tebou,

Pane,

nech to dobro medzi nami

čo najdlhšie zostane.

Marta Pacovská, 2019 Široké

Za duchovným otcom Jurajom Riškom

Mons. Bernard Bober,
košický arcibiskup, metropolita

Pohrebná sv. omša, Košické Olšany 14. apríla 2021

Drahá smútiaca rodina, blízki príbuzní, spolubratia kňazi, priatelia a známi, drahí bratia a sestry v Kristovi!

Zdieľané utrpenie je polovičným utrpením. Tak sa zvykne hovoriť medzi ľuďmi. Práve v situáciách, keď človek naráža na hranice svojej existencie, je dobré keď mu niekto dá signál a povie: Som pri tebe, neboj sa! Budem ťa sprevádzať na neľahkej ceste!

Toto zdieľanie a sprevádzanie si často nevyžaduje žiadne veľké a dlhé reči. Vďaka pomôžu aj malé gestá, ktorými môžeme prejavíť blízkosť a podporu tomu, kto trpí. Naozaj platí, že ochota počúvať a pár viet povzbudení upokojí situáciu a pomôže nájsť nový pohľad na prežitú udalosť.

Ježiš Kristus je pre veriaceho človeka najlepším sprievodcom a spoločníkom na ceste života. Text dnešného evanjelia nám dosvedčuje, že Ježiš nenecháva svojich verných na pochybách, neopúšťa ich v pochybnostiach a trápení. Ježiš kráča s nami presne tak, ako sprevádzal dvoch svojich učeníkov v ich smútku na ceste do Emauz. Títo dvaja boli v Jeruzaleme na sviatky. Zažili a na vlastné oči videli, ako Ježiša zajali a zabili. Bezmocne sa tomu všetkému museli prizerať. Boli zlomení na duchu a veľmi smutní, stratili svoje nádeje.

Poznáme podobné situácie, keď sme zmätení, sklamaní a smutní. Je to predovšetkým vtedy, keď nás opustí blízky človek, keď odíde

na večnosť dobrý priateľ a my sa cítime opustení. Tak sa cítili emauzskí učeníci. No vtedy sa stalo niečo, s čím určite nepočítali. Niekoľko ich na ceste predišiel, pozdravil a začal sa s nimi rozprávať. Nevedeli, že je to Ježiš. Ešte ho nespoznali. Potom s nimi dokonca zostal aj na večeru a práve tam, pri lámaní chleba sa im otvorili oči a oni spoznali, že je to živý Ježiš, ktorý im priniesol novú radosť.

V Ježišovi je Boh človeku tak blízko! Boh je blízko v každodenných radoostiach, ale i v starostiach, aj v bolestiach, v beznádejnej situácii až po chvíľu smrti. Ježiš nás nenecháva samých, aj keď sme ubolení a smutní. Je pri nás aj vtedy, keď ho nespoznávame a aj vtedy, keď si to neuvedomujeme.

Drahí bratia a sestry!

Aj naše srdcia sú dnes poznačené istou formou smútku za našim bratom Jurajom, ktorý zomrel a odišiel z tohto sveta veľmi rýchlo. Môžeme povedať, že v službe pre Božie kráľovstvo neváhal ohroziť aj vlastné zdravie a priniesol Bohu obeť najvyššiu - obeť vlastného života. Priblížme si na chvíľu pút jeho pozemského života.

Juraj Riško sa narodil 16. januára 1970 v Humennom. Bližšie detaily z jeho mladších rokov boli veľmi pekne opísané v nekrológu, ktorý sme počúvali pred začiatkom svätej omše. Na kňaza bol Juraj vysvätený v roku 1995 a hneď pôsobil ako kaplán v Sabinove. Neskôr bol farárom vo Vítaze, v Hanušov-

ciach nad Topľou a od roku 2017 tu, v Košických Olšanoch.

Juraja som poznal ako verného a horlivého kňaza. Bol tichší, veľa toho nenahovoril. On bol vlastne ten, kto viac počúval. Nebál sa stretnutí, ku každému sa prihovril, podal ruku. Tiež bol poctivý vo svojej pastoračnej službe. Keď sa dalo a bolo potrebné, vždy sedel v spovednici.

Bol priateľský, kamarátsky, netrpel si na nejaké poklonkovanie, ani okázalosti či exkluzivity, bol jednoduchý, ale za to na každého si našiel čas. Vyhľadával kňazské spoločenstvo a sám ho chcel aj posilňovať. U svojich spolubratov nachádzal, ale hlavne ponúkal dôveru i oporu. Vedel spolubratov vyhľadať, povzbudiť a potešiť.

Jeho životným heslom bolo motto sv. Františka: Pokoj a dobro! Keď niekomu písal, vždy pridal: Pokoj a dobro! Miloval spiritualitu svätého Františka. Šikovnosť a svižnosť boli príznačné pre jeho povahu. Niektorí jeho spolubratia ho volali Riško – Friško. Neobšedel na jednom mieste a už utekal ďalej, mal rád zmenu.

Rád sa modlil, vedel sa ozvať ku každému. Vždy sa snažil hľadať cestu zmierenia. Mal pochopenie aj pre pastoraáciu Rómov a budoval živé ekumenické vzťahy.

Bol obľúbený, čo dosvedčuje aj fakt, že vo Vítaze, kde bolo jeho prvé miesto farára a zároveň tam bol prvým farárom v dejinách novozriadenej farnosti, sa teraz za neho

Ľudia modlili a v reťazovej modlitbe sa striedali 24 hodín denne. Živo sa zaujímali o priebeh jeho choroby. A modlili sa aj veriaci v Hanušovciach, ale i tu v Olšanoch, kde si na neho ľudia rýchlo zvykli. To isté dosvedčujú aj veriaci z tunajších filiállok - z Ďurdošíka a Trstan.

Juraj sa nešetril a v službe išiel až na doraz. Jeho nalomené zdravie dostalo koncom februára ďalšiu tvrdú ranu. Vírusové ochorenie ho pripútalo na lôžko, kde strávil posledné týždne svojho života. Teraz sme ho doslova zložili z kríža.

Chcem sa poďakovať jednému z našich kňazov, Martinovi Rečlovi, ktorý práve v tom čase vykonával v nemocnici dobrovoľnícku službu a venoval sa Jurajovi, vyslúžil mu aj potrebné sviatosti a pripravil ho na prechod do večnosti, sprevádzal ho a preukázal mu bratskú službu lásky.

Juraj nám bude chýbať. Odišiel veľmi skoro. Napriek tomu mu dnes chcem za nás všetkých prejavit vďačnosť. Ďakujem mu za jeho odhodlanie zotrvať s Ježišom a slúžiť mu celé tie roky ako jeho kňaz. Ježiš si ho vybral a on si ho povolal, on ho sprevádzal a posilňoval až do konca. Ďakujem Jurajovi za neúnavné ohlasovanie a pastoračnú službu, pri ktorej lámal Božie slovo i chlieb pri Eucharistii a otváral tak mnohým ľuďom oči i srdce pre Ježiša.

Drahí pozostalí príbuzní, predovšetkým Jurajova mama Jolana a štyria súrodenci: Lenka, Viliam - spolubrat v kňazskej službe, Štefan a Marika!

Prijmite od nás prejavy vďačnosti za Jurajov život, útechu viery a prísľub modlitby. Nech vás pri srdci hreje vedomie, že Jurajov život i jeho kňazská služba mali zmysel a našli svoje naplnenie i cieľ v Bohu.

Drahí bratia a sestry!

Zdieľaná bolesť je polovičnou bolesťou. Ak sa o ňu delíme medzi sebou navzájom a ak sa otvoríme nášmu Bohu, všetko naše trápenie môže dostať nový rozmer. Nech nás teda Ježiš sprevádza i posilňuje, aby sme aj v ťažkých chvíľach nášho života, i vo chvíľach rozlúčky ako je táto, vedeli, že s Ježišom, ktorý premohol smrť, môžeme prejsť ruka v ruku do večnej radosti. Amen.

snímka: d. o. Peter Čorba

Nekrológ

Juraj Riško

(16. 1. 1970 - 11. 4. 2021)

„Neodmeňuje sa začínanie, ale jedine a len vytrvanie.“

(sv. Katarína Sienská)

Juraj, Jurko, Ďuro, či Dzuričko, to sú oslovenia, ktoré vyjadrujú rôznosť a pestrosť jeho vzťahov. Tie pre Juraja znamenali za života veľa. On sám sa usiloval vytvárať vždy ovzdušie priateľstva a dôvery. O tom svedčí aj teraz nescíselné množstvo úprimných kondolenčných prianí.

Narodil sa ako prvorođený syn rodičom Jolane a Jurajovi, 16. 1. 1970, vyprosený a milovaný už od počatia. Spolu s ďalšími štyrmi súrodencami Lenkou, Viliamom, Štefanom a Marikou vyrastal v prostredí jednoduchej kresťanskej viery, a to aj v čase totality. Pre svojich mladších súrodencov bol už od malička vzorom i príkladom v plnení si svojich stavovských povinností, napr. dokázal vyniesť smeti aj neskoro v noci, či urobiť iné domáce práce často aj za druhých, bez reptania. Nedostižným vzorom pre súrodencov bol aj v príprave do školy, keď si robil domáce úlohy v deň, keď ich v škole dostali. Slová z evanjelia podľa Lukáša: „Kto je verný v malom, bude verný aj vo veľkom...“ sa naplnili aj v jeho živote. Veď kňazstvo je služba... Samotná škola mu šla od ruky, bol riešiteľom rôznych olympiád. Z tejto dobrej povesti ťažili v škole aj jeho mladší bratia a sestry.

Mnohí si naňho spomínajú ako na zapáleného animátora a miništranta. Citujem: „Jurajovi som osobitne vďačný, lebo on ma po sv. omši vyhľadal a priviedol k saleziánom...“, takto si naňho spomína teraz už kňaz - salezián, ako aj ďalší chlapci, ktorých dokázal povzbudiť a nadchnúť k miništrovaniu...

V roku 1990 začal kňazskú formáciu v seminári v Spišskej Kapitule. Ale na ceste jeho duchovného dozrievania a rozlišovania ho ešte v 80. rokoch minulého storočia sprevádzali bratia jezuiti, saleziáni, ale aj miestni kňazi vo farnosti. Mnohí doteraz radi spomínajú na tajné stretká, duchovné obnovy, cvičenia, mariánske púte, výlety, kde sa vytvorilo živé spoločenstvo mladých, na ktoré aj po rokoch ostávajú silné spomienky. Mariánska hora v Levoči '88, prvý ekumenický koncert '89, Vajnory '90, Rím a Misijný deň '91, to všetko sa spája s Jurajovou angažovanosťou... A tak toto živé kresťanské spoločenstvo priťahovalo ďalších. Príklad jedného vyjadrenia: „Jurko i celé spoločenstvo boli pre nás Božími poslami v čase, keď sme my boli ešte od Boha vzdialení.“

Po smrti otca, vo veku 30 rokov, zastúpil aj jeho rolu svojou obetavosťou, s citlivou vnímavosťou. Pre celú širšiu rodinu bol Juraj hlavne duchovnou oporou a istotou cez múdre rady a nenápadnú pomoc.

V roku 1995 prijal sviatosť kňazstva z rúk otca arcibiskupa Mons. Alojza Tkáča a svoju prímichnú sv. omšu slávil vo farskom kostole Všetkých svätých.

V Sabinove, hneď po vysviacke, strávil prvé dva roky svojej kňazskej služby ako kaplán, kde sa zaučal do pastoračnej kňazskej činnosti. V roku 1997 bol menovaný za prvého farára vo Vŕťaze. Tak ako pre nich bol on prvý farár, tak aj oni boli preňho prvou farnosťou... a to sa nikdy nezabúda. Niekoľko spomienok z tohto farského spoločenstva: Bol u nás len 6 rokov, ale v nás, čo sme boli vtedy mladí, zanechal hlbokú stopu a z toho čerpáme dodnes pre seba, aj pre naše rodiny. Pravidelné mládežnícke sv. omše a adorácie, víkendové duchovné obnovy, tábory, výlety, či púte na rôzne miesta boli pre nás chvíľami, kedy sme mali čas pre seba, aj pre Boha.

V našich spomienkach je silno prítomné nezabudnuteľné celosvetové stretnutie so Sv. Otcom Jánom Pavlom II. v roku 2000, aj ako zbor Jubilate Deo, ktorý bol živým spoločenstvom pod jeho duchovným vedením. V roku 1999 so skupinou nadšencov založil farský časopis Spektrum, ktorý vychádza dodnes a ktorého poslaním bolo a je informovať o živote vo farnosti, ale aj o dani v Cirkvi, vo svete.

Duchovný otec pamätal aj na obnovu starších sakrálnych pamiatok. Počas jeho pôsobenia sa obno-

snímka (2002): M. Magda

vila kaplnka Narodenia Panny Márie v Doline, zrekonštruovala sa svätyňa v kostole sv. Jozefa a tiež sa podarilo obnoviť historický kostol sv. Ondreja. To všetko boli chvíle a príležitosti pre budovanie vzájomných vzťahov s farníkmi. Otec Juraj ostáva navždy zapísaný v srdciach nielen mladých, ale nás všetkých veriacich z farnosti Víťaz i z filiálky Ovčie.

V roku 2003 pokračoval vo svojej kňazskej službe v Hanušovciach nad Topľou. Spomínajú na jeho milý, úprimný a trochu plachý úsmev i jeho prvé slová, citujúc Jána Krstiteľa: „Ja sa musím umenšovať, Kristus musí narastať...“ Týchto slov sa držal počas celého pôsobenia v Hanušovciach. Potvrďujú to aj tamojší veriaci.

Pozornosť venoval zvlášť vnútornej obnove veriacich aj prostredníctvom ľudových misií v roku 2005, ktoré boli vo farnosti po dlhšej dobe. Organizoval spoločnú účasť na blahorečení sr. Zdenky a aktívne sa zapájal s veriacimi do všetkých ekumenických aktivít v meste. Aj v tejto farnosti spolu s horlivými veriacimi hanušovská Kalvária nadobudla nový vzhľad a vybudovala sa nová kaplnka. Nezabúdala ani na deti a mládež a ich špecifickú pastoračiu cez šport, pohyb, turistiku a organizáciu detských letných táborov. Venoval sa aj pastoračii početnej rómskej komunity v Hanušovciach.

Otec Juraj videl vo farskom časopise Zrkadlo účinný nástroj na šírenie Božieho slova a jeho pôsobenia v ľudských životoch, preto mu venoval zvýšenú pozornosť. Aj vďaka tomuto časopisu zostane spomienka na otca Juraja a jeho pôsobenie u nás uchovaná aj pre budúce generácie. Toľko zo svedectva veriacich hanušovskej farnosti.

Juraj rád objavoval svet, krásu prírody, históriu a kultúru rôznych národov a krajín. Jednou z jeho posledných ciest bola pešia púť do Santiaga de Compostela v marci roku 2020, z ktorej sa vrátil veľmi šťastný.

Pokoj a dobro! To bolo časté zvolanie počas jeho kňazskej služby. Keďže nemal rád konflikty, dal prednosť pokoju ako svojej pravde, nie však zo slabosti, ale pre nenarušenie vzťahov. Toto heslo sa snažil naplňovať od roku 2017 aj na svojom poslednom pôsobisku v Košických Olšanoch. Bol veľmi rád, že sa

podarilo počas jeho pôsobenia zreštaurovať farský kostol, zasvätený sv. Štefanovi Uhorskému a tiež aj upraviť farskú budovu a jej okolie.

Snažil sa byť všetkým veriacim nablízku, ako mu to len možnosti dovoľovali. Usiloval sa nezabúdať na vzťahy s predstaviteľmi miestnej samosprávy. Posledné mesiace jeho života a pastorácie poznačila pandémia, ktorá zastavila aj viacero jeho pastoračných iniciatív.

Počas posledného februárového týždňa sa sám nakazil ochorením Covid-19 a kvôli sťaženému priebehu musel byť 28. februára 2021 hospitalizovaný, neskôr napojený na pľúcnu ventiláciu a uvedený do umelého spánku. Tým začala jeho osobná krížová cesta.

Veríme, že napriek tomu, že bola veľmi ťažká a dlhá, posilňovaný mnohými modlitbami, prechádzal ňou so samotným Ježišom. Naplnením primičného motto: „Neodmeňuje sa začínanie, ale jedine a len vytrvanie“ došiel do otvoreného náručia v deň sviatku Božieho milosrdenstva 11. apríla 2021.

snímka: M. Magda

Nekrológ z farnosti Košické Olšany

Vaša excelencia otec arcibiskup, duchovní otcovia, drahá smútiaca rodina, bratia a sestry, ani priateľstvo s Ježišom nemusí nutne zabrániť trápeniam. Ani naša viera v Neho nás nemusí ochrániť pred ťažkosťami a bolesťami. Priateľstvo s Ježišom a viera v Neho nám však môžu pomôcť prekonať a zvládnuť akékoľvek súženie v našom živote.

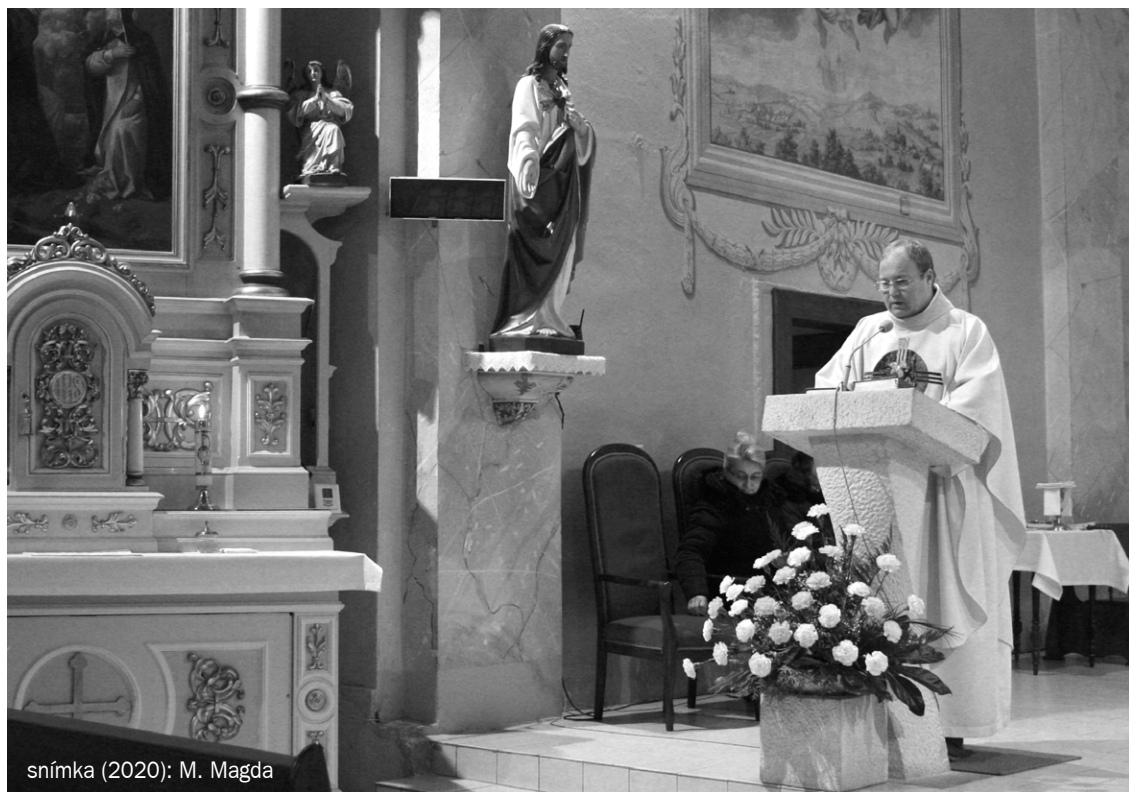
Jasne to vidíme na rodine Márie, Marty a Lazara. Viera Lazárových sestier v Ježišove slová však vzkriesila ich mŕtveho brata. Takáto pevná a neochvejná viera v Ježišove slová o vzkriesení a živote vzkriesi aj zomrelého otca Juraja! Bolo tomu tak vtedy a bude tomu tak aj v posledný deň.

Ježiš neostáva chladný ani pri odchode nášho duchovného otca z pozemského sveta. Evanjelista Ján píše, že Ježiš zaplakal pri hrobe svojho priateľa. Áno, Pán Ježiš plače vždy, keď nešťastie doľahne aj na nás. Plače vždy vtedy, keď trpíme, keď na poslednej ceste odprevádzame svojich drahých zosnulých. Nie je Mu to jedno. To, že Ježiš s nami hlboko súcití, je úžasné. No keby si bol pri Lazárovom hrobe iba poplakal a šiel by ďalej po svojom, veľmi by to sestrám Márii a Márie nepomohlo. A preto zaznieva: „Lazár, poď von!“ A mŕtvy vyšiel. Tak ako vtedy mŕtvy vyšiel, tak raz zo svojho hrobu vyjde aj otec Juraj, ktorého dnes s nádejou na večný život odprevádzame.

Prišli sme poďakovať Bohu za jeho život a za milosti, ktoré sme skrze ruky kňaza Juraja Riška dostali. To slovami nevyjadríme. Len láskavý Pán Boh vie, koľko nebeských darov zasial do našich duší počas pôsobenia v našej farnosti. Zostávame mu povďační za to otcovské, ľudské, bratské a priateľské, čím pre nás bol. Jeho odchod do večnosti je pre nás bolestnou stratou, ktorú prirodzene ľudsky sprevádza smútok a žiaľ. V pokore a úpenlivo prosíme Dobrého pastiera o milosrdenstvo pre jeho dušu.

Lúčim sa a ďakujem v mene všetkých veriacich farnosti Košické Olšany, filiálok Ďurďošiek a Tršťany.

Otec Juraj, večnosť v Božej prítomnosti nech je Vám odmenou za Váš zbožný kňazský život.

snímka (2020): M. Magda

Rozlúčka veriacich farnosti Hanušovce nad Topľou s d. o. Jurajom Riškom

V nedeľu 11. apríla 2021 zasiahla nás, veriacich rímskokatolíckej farnosti Hanušovce nad Topľou, smutná správa, že duchovný otec Juraj Riško, ktorý u nás pôsobil 14 rokov, boj s chorobou nevyhral, ale pod veľmi ťažkým krížom, ktorý mu Pán položil na plecía v posledných mesiacoch života, prekročil prah večného života.

Keď k nám otec Juraj pred osemnástimi rokmi v júli 2003 prvýkrát prišiel, bol akurát v Kristových rokoch. Prišiel s milým, úprimným, možno trochu nesmelým úsmevom na perách, ktorým si veriacich hneď získal. A hneď na začiatku svojho pôsobenia v Hanušovciach nad Topľou, citujúc slová Jána Krstiteľa z evanjelia, povedal: „Ja sa musím umenšovať, Kristus musí narastať.“ Týchto slov sa držal počas celého obdobia pôsobnosti u nás.

Nepatrí k typu kňazov, ktorí majú silu budovať aj nové kamenné Božie chrámy, ale k tým kňazom, ktorí svoje úsilie sústreďujú na zdanlivé maličkosti, lebo ako sa raz vyslovil, "v maličkostiach spočíva dokonalosť". Napriek tomu sa za jeho vedenia farnosti upravila aj hanušovská Kalvária a vybudovala kaplnka, kde sa pred pandémiou veriaci stretávali na pobožnostiach krížovej cesty i na svätých omšiach počas sviatkov Povýšenia Svätého kríža a Sedembolestnej Panny Márie.

Otec Juraj sa s pomocou kaplána u nás staral o takmer tri tisícky veriacich a päť kostolov, pod jeho správou farnosti tu do roku 2011 pôsobili rehoľné sestry z Kongregácie milosrdných sestier Svätého kríža a za pomoci stáleho rómskeho diakona bol zodpovedný aj za pastoračiu početnej komunity Rómov.

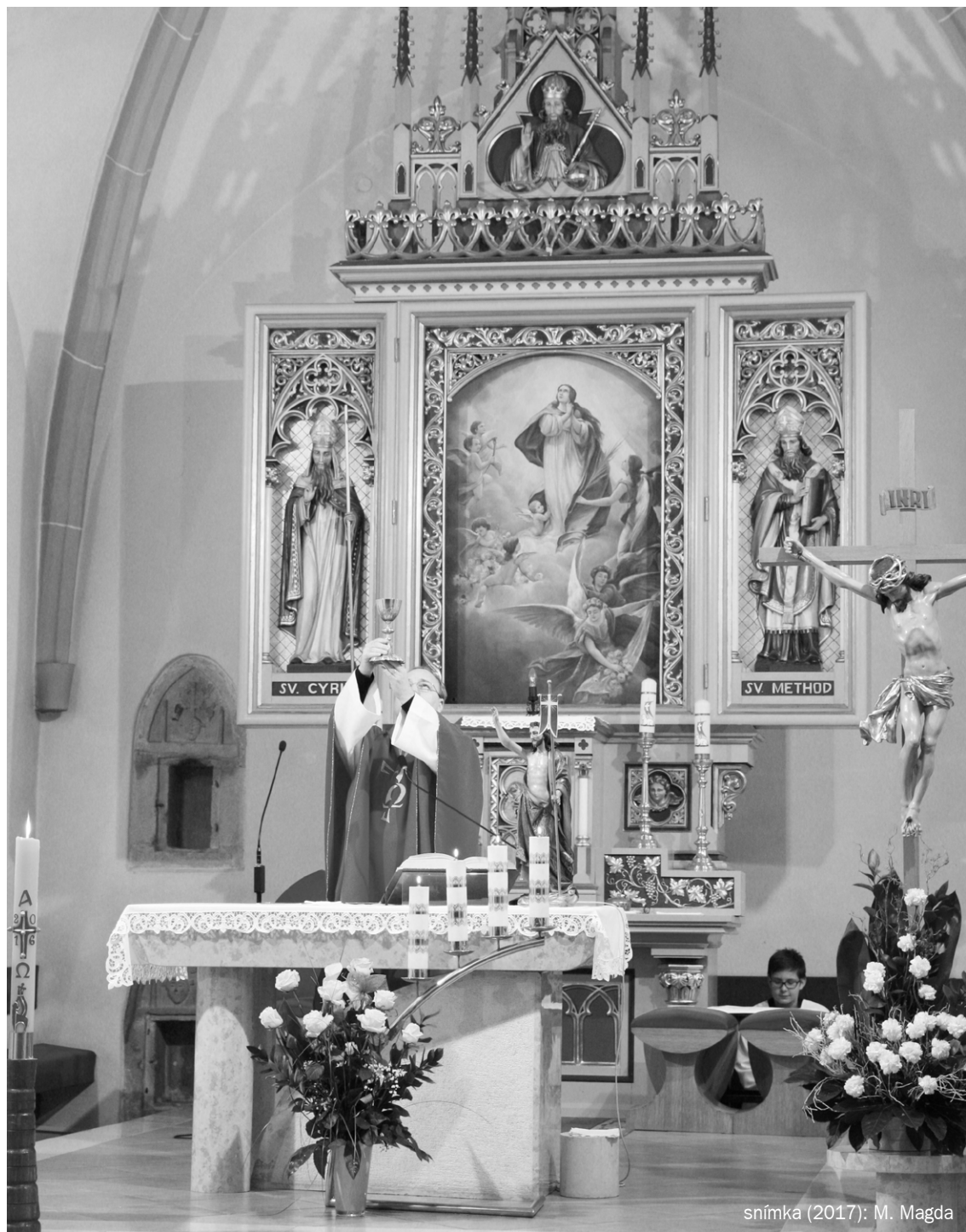
Otec Juraj svoje snaženia sústreďoval na vnútornú obrodu veriacich našej farnosti, viac v tichu a pokore, a v tomto duchu rozvíjal aj cirkevné aktivity. K takým nesporne najväčším v Hanušovciach patrili prvé osemdňové ľudové misie v roku 2005, ktoré sa vtedy u nás konali po 56 rokoch (1949-2005). Odvtedy sa už ľudové misie konajú u nás pravidelne. Otec Juraj v našej farnosti okrem mnohých iných duchovných osobností prijal viacerých misionárskych kňazov a rehoľné sestry misionárky, ktorí šíрили evanjelium v ďalekých, najmä ázijských krajinách. S veriacimi chodieval tiež na púte po slovenských i zahraničných pútnických miestach, viedol aj skupinu veriacich k Svätému Otcovi Jánovi Pavlovi II. do Bratislavy na blahorečenie sr. Zdenky Schelingovej. Keďže mal rád šport a pohyb ako taký, s deťmi a mládežou navštívil viacero slovenských hradov, podporoval organizáciu detských letných táborov i futbalových turnajov pre miništrantov a s nimi tiež každoročne navštevoval kňazský seminár v Košiciach s prosbou o modlitby veriacich za kňazov a za nové kňazské povolania.

V Hanušovciach nad Topľou sa otec Juraj zapojil aj do aktivít v rámci upevňovania ekumenických vzťahov, z ktorých sa už tradíciou stali nielen každoročné januárové spoločné modlitby rímskych katolíkov, gréckokatolíkov a evanjelikov augsburského vyznania za zjednotenie kresťanov, ale aj slávenie sviatku Sedembolestnej Panny Márie na Kalvárii za prítomnosti všetkých troch zástupcov jednotlivých cirkví a na mestskom cintoríne na sviatok Všetkých svätých.

Nedá sa v krátkej chvíli obsiahnuť všetko, čo otec Juraj pre našu farnosť v rokoch 2003 až 2017 urobil, no jedna činnosť sa tiahla celým jeho hanušovským obdobím: pôvodne štvrťročné noviny zo života našej farnosti sa na jeho podnet a za jeho podpory pretransformovali na dvojmesačný časopis pod názvom ZRKADLO hanušovskej rímskokatolíckej farnosti. Aj vďaka tomuto časopisu zostane spomienka na otca Juraja a jeho pôsobenie u nás uchovaná aj pre budúce generácie, hoci on sa na tento časopis pozeral inou optikou - videl v ňom nástroj na šírenie Božieho slova, šírenie osobných svedectiev o pôsobení Boha v ľudských životoch či rozšírenie duchovného obzoru veriacich cez prezentované tituly kresťanskej literatúry a podobne.

Ďakujeme Vám, otec Juraj, za Vašu 14-ročnú kňazskú službu vo farnosti Hanušovce nad Topľou. Ďakujeme za všetky obety svätých omší, vysluhovanie sviatostí, pobožností a modlitby, za všetky adorácie pred Oltárnou Sviatostou. Nebeský Otec si Vás povolal v nedeľu Božieho milosrdenstva, teda v deň

veľkého rozlievania daru nekonečnej Božej lásky. Veríme, že toto je Jeho krásne vyjadrenie veľkej lásky k Vám a ocenenie Vašej vernej kňazskej služby. Áno, posledné dni Vášho života boli veľmi ťažké. Spolu s Pánom Ježišom ste vyšli až na samý vrch tej Vašej osobnej Golgoty. Ale Golgota vedie ku vzkrieseniu. Nech teda dobrotivý Pán Boh Vám dá večné odpočívanie v objatí Jeho lásky. Amen.

snímka (2017): M. Magda

Spomienka na d. o. Juraja Riška

Čakali sme a modlili sme sa za nášho nového duchovného otca. Duchovný otec Juraj Riško prišiel k nám v júli 2017.

Otec Juraj bol v našej farnosti veľmi krátko. Pôsobil tu len necelé tri roky, ale za ten krátky čas stihol vo farnosti a vo filiálke urobiť veľa požehnanej práce.

Vo farnosti Košické Olšany zrealizoval rekonštrukciu kostola a farskej budovy. Vo filiálke v Ďurdošíku sa počas jeho pôsobenia zrekonštruovali zvony v kostole a zabezpečil aj opravu organa. Okrem správcovstva vo farnosti a vysluhovania sviatostí sa veľmi aktívne zapájal aj do spoločenského života vo farnosti.

Vo filiálke v Ďurdošíku spolupracoval s Obecným úradom a s Dobrovoľným hasičským zborom, kde po ukončení výstavby hasičskej zbrojnice sa veľmi ochotne zúčastnil slávnostného otvorenia hasičskej zbrojnice, ktorú požehnal a poprial hasičom ako aj celej obci ochranu od sv. Floriána, patróna hasičov. Každoročne v obci v Ďurdošíku požehnal veľký adventný veniec a veľmi sa tešil aj takýmto aktivitám v obci.

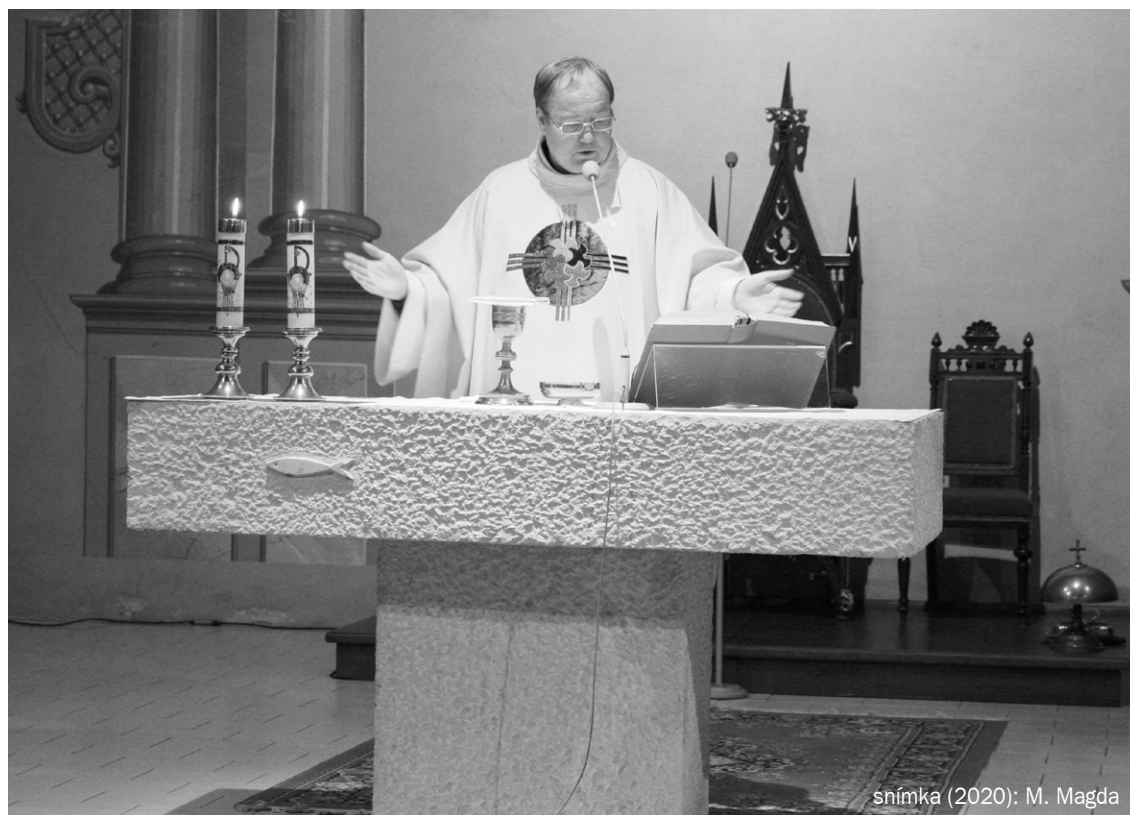
Nikdy neodmietol pozvanie pri príležitosti Dňa dôchodcov, kde svojou prítomnosťou a príhovorom bol povzbudením pre nás všetkých.

Duchovný otec Juraj podporoval aj farský zbor. Jeho otázka bola: „Cvičíme, cvičíme? Budem rád, ak zaspievate, lebo kto spieva, dvakrát sa modlí.“

Veľká vďaka mu patrí aj za našich starkých, nielen v našich rodinách, ale aj v Zariadení sociálnych služieb v Ďurdošíku, kde pravidelne navštevoval seniorov a vysluhoval sviatosti.

Otec Juraj, budete nám veľmi chýbať. „Mojou silou a chválou je Pán.“ Odpočívajte v pokoji!

Hadašová Iveta, starostka obce Ďurdošik

snímka (2020): M. Magda

Spomienka na otca Juraja

Chcem sa podeliť o spomienku na stretnutie s otcom Jurajom. V r. 1994 chceli Víťazania postaviť farskú budovu, zbierali podpisy. Bola to nedeľa a bola som prvýkrát krstnou mamou. Pamätám si, že som veľmi nesúhlasila so stavaním fary. No prešli roky a prišiel rok 1997. Fara bola postavená. V tento rok nám prideliť novokňaza Juraja Riška a ja som bola druhýkrát krstnou mamou. Moje druhé krstňa bolo prvým bábätkom, ktoré pokrstil otec Juraj. Vtedy som sa s ním prvýkrát stretla na krstnej náuke a sv. spovedi.

O rok vyhlásili duch. otec poznávací zájazd do Talianska, mali ísť dva autobusy. Rozmýšľala som nad zájazdom, ešte som na takom poznávacom zájazde nebola, nevedela som sa rozhodnúť. Ale kamarátka zo susednej dediny ma povzbudila, aby som išla, že je tam krásne. Tak som sa prihlásila. Z dvoch autobusov bol len jeden, ani ten nebol plný, tak sme mali pohodlie.

Odvtedy som mala s duch. otcom Jurajom veľa zážitkov. Boli sme tam dobrá partia - Hanka Blizmanová, Hanka Sirovičová, Jozef Biroš, Ma-

rek Uličný, Miro Štofaňák, švagriná Gitka, Evka Balogová. Po Taliansku nás sprevádzal Jožko Humeňanský, ktorý tam vtedy študoval. Po výlete sme ostali veľmi dobrá partia pod menom Quičento.

Duch. otec bol iniciatívny. Spoznal nás, kto sme, čo robíme, mňa hneď oslovil, aby som išla variť do detského tábora. Vedel to tak zahovoriť: „Marienka bude variť“ a nevedela som povedať nie. Vedel povedať alebo zavolať: „Prídeš? Príď aj na mládežnícke omše.“ Mali sme mládežnícke stretká v katechetickej miestnosti každý štvrtok podvečer ako prípravu na mládežnícke sv. omše v piatky. Po sv. omši sme sa zastavili pred farou trochu „pokecať“. Zastavili sa pri nás, porozprávali sme sa a duch. otec povedal: „Podte na faru.“ Niekedy sme sa ostýchali, že nejdeme, ale duch. otec ešte raz vyšiel von a ešte raz nás zavolať: „Podte!“ Dievčatám povedali: „Zrobte čaj.“ Alebo raz nás zavolali na puding, ale museli sme si ho variť sami. Duchovný otec vybral pudingy, mlieko, kompót a povedali dievčatám: „Uvarite puding!“ Alebo prišli vonku s koláčmi alebo s nejakou sladkosťou. Prehovorili s nami pár slov, aj si s nami zaspieval, veľmi rád spieval. Na sv. omše zavolali mnohých kňazov, ktorých poznal.

Duch. otec nás brával aj na výlety do Tatier, na výstup v zime. Vždy vymysleli nejaký program. Ako sa u nás hovorí, boli vždy „vo švungu“, iniciatívny, akčný. Chodili sme aj do Podolínce v prvé nedeľe v mesiaci.

Veľa sa toho udialo, budeme na nich stále spomínať. Nech sa za nás prihovárajú u Boha, veď oni vedeli tak „zahvariť“.

Marienka; snímka (2001): M. Magda ml.

Za duchovným otcom Jurajom Riškom

„Neodmeňuje sa začínanie, ale jedine a len vytrvanie“

Sviatok Božieho milosrdenstva završuje oktávu veľkonočnej nedele Pánovho vzkriesenia. Tento čas je v Cirkvi prežívaný v radosti a vo svetle zmŕtvychvstania. Práve v tento posvätný deň, keď je nebo dokončené, vošiel do domu milosrdného Otca náš drahý duchovný otec Juraj Riško. Tým sa symbolicky naplnili slová sv. Kataríny Sienskej, ktoré si vybral ako примиčné motto: „Neodmeňuje sa začínanie, ale jedine a len vytrvanie.“

Jeho osobnosť bola pri zrode našej farnosti, keď sa stal jej prvým farárom v roku 1997. Prvé farárske miesto je pre každého kňaza výzvou. Po štúdiu v seminári a kaplánskom mieste môže konečne ukázať, čo je v ňom a nastaviť svoj štýl a spôsob vedenia farnosti. A otec Juraj po úspešnom štúdiu a pôsobení ako kaplán v Sabinove začal energicky viesť zverenú farnosť Vítaz. Zaviedol celebrowanie detských sv. omší a mládežníckych omší so spevom zboru Jubilate Deo.

Vďaka jeho impulzu mladí zorganizovali úspešné letné tábory, z ktorých nezabudnuteľným bol tábor Život Ježiša na Drienici, kde počas jedného týždňa sme mali možnosť osláviť Kristov život od Zvestovania po Turíce. Tieto aktivity boli alternatívou pre deti a mladých, ktorí chceli niečo duchovné pre svoj život, prežívajúc tak svoju mladosť v spoločenstve s rovnako zmýšľajúcimi rovesníkmi. Pozval do farnosti hnutie Erko, skautov a pod jeho vedením začal v našej farnosti úspešný projekt Dobrej noviny.

Neváhal vziať mladých na Svetové dni mládeže v jubilejnom roku 2000 v Ríme alebo na ekumenické modlitebné stretnutia Taizé vo Viedni a v Miláne. Brával nás na túry, pútnické miesta alebo na prvonedeľné chvály do Podolíncu. Rád spoznával nové miesta a cestoval, preto atmosféra farských pútí do Francúzska, do Ríma alebo do Svätej zeme v roku 1998 ostáva pre ich účastníkov nezabudnuteľná.

V tej dobe ojedinelý zámer vydávať farský časopis Spektrum sa rýchlo stretol s pozitívnou odozvou, ktorá trvá dodnes. Živo si spomínam, ako nás nabádal k novým článkom, zachytávajúcim dianie vo farnosti, ale aj inšpirácie pre duchovný život.

Zostali po ňom viditeľné diela, ako rekonštrukcia kostola sv. Ondreja a kaplnky v Doline, lurdská jaskyňa v Ovčí, ktorú, mimochodom, požehnal v prítomnosti dona Jozefa Kočíka, ale dôležitejšími sú jeho stopy v našich srdciach, ktoré sa snažil viesť ku Kristovi. Miloval mladých a odvážnych svätých, ako sv.

snímka: M. Magda ml.

snímka (2002): M. Magda

Terezku z Lisieux, ktorej sochu na podnet nás mladých nechal vyrobiť a inštalovať v kostole sv. Barbory. Svoju hlbokú lásku k Pánovi preniesol do ticha a prítmnia piatkových nočných adorácií, ktoré boli balzamom pre dušu po celom týždni.

Pozýval k nám zaujímavých kňazov a rehoľníkov, ktorí sa s nami delili o svoju skúsenosť a priniesli do našej farnosti nové hnutia a spôsoby modlitby. Napríklad zakladateľka Modlitieb matiek, ktorá počas svojej prvej návštevy na Slovensku si vybrala našu malú farnosť práve kvôli jeho vrelému pozvaniu.

Ale aj on sám svojou spiritualitou ovplyvnil duchovný život nás všetkých. Jeho účinkovanie však bolo aj zrkadlom našej nedokonalosti a malomyselnosti, preto to vonkoncom nebolo ľahké obdobie, ktoré ho stálo veľa síl a energie, podobne ako arského farára. Mnohí sme čerpali z jeho charizmy a entuziazmu, za ktorými stál blízky, mystický vzťah s Bohom. Jeho pôsobenie u nás môžeme smelo prirovnať k zotravaní apoštolov s Pánom na hore Tábor. Hoci bol u nás "len" krátkych šesť rokov, boli tak intenzívne a plné života, že aj s odstupom času môžeme vidieť ich ovocie a duch jeho služby je prítomný v našej farnosti dodnes.

Povzbudzuje nás viera, že otec Juraj vstúpil do Otcovho domu na sviatok milosrdenstva, sprevádzaný Matkou Božou a svätými. Slová jeho obľúbenej piesne Chválospev od gospelovej skupiny Kompromis sú krásnou metaforou jeho kňazského života:

"Boh videl jeho deň, keď kľačal v modlitbách
a pohladil ho svojou svätosťou.
Ten chlapec pocítil, že Pán ho miluje
a slzy tiekli s veľkou radosťou.
Otvoril svoje oči, celý svet uvidel,
otvoril svoje ústa, zaspieval chválospev:
Ó, môj Pane, ty si dobrý, ty si môj Kráľ jediný.
Ty si Lekár, ty si Vládca, ty si Ježiš, Boží Syn!"

Peter Stašik

KATECHÉZA

Homília na 4. veľkonočnú nedeľu, rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

Neodopierajte deťom tento dar!

Milí veriaci,
dnes je nedeľa Dobrého Pastiera a verte, milí veriaci, že my kňazi dnes vrúcne prosíme Otca svetiel, aby nás uschopnil, aby sme vám vedeli podávať Božie pravdy zrozumiteľne. Aby sme vás viedli podľa Božích prikázaní, aby sme sa snažili o to, aby ste pociťovali radosť z toho, že ste v spoločenstve s Kristom, že ste naozaj BOŽIE DETI. V súčasnej dobe nás, vašich kňazov, ťažia tri starosti.

1. Starosť o krst. Povedal mi raz na Velehrade jeden kňaz z Čiech: Bol Štedrý večer a u istého dedka sa zhromaždili rodiny oboch jeho dcér. Pod stromčekom sa napočítalo 169 darčekov. Do duše dedka, doposiaľ ešte mladého, sa vkrádal smútok. Vnúčatá pred jeho zrakom rozbalovali darčeky a čochvíľa bolo počuť: „Toto už nie je v móde...“ a darček letel do kúta, bol odhodnený. A neboli to hocijaké darčeky. A tak sa dedko so slzami v očiach, s bolesťou a zlosťou pošťazoval: „Deti bez radosti, deti bez vďačnosti.“ Nie, za týchto okolností nebolo vhodné spievať „Narodil sa Kristus Pán“. Prijali toľko darčekov, ale ten najcennejší dar- KRST - im bol ich vlastnými rodičmi odopretý. To už nie sú Božie deti, ako nás, mimochodom, v dnešnom 2. čítaní oslovuje sv. Pavol, apoštol. S takýmito deťmi budú problémy...

„Už to nefrčí“, povedia niekde

mladí rodičia. „Už to nie je v móde, aby sme priniesli dieťa k svätému krstu“, tak ako mi povedal jeden mladý otec. Avšak KRST nie je záležitosťou módy, hovorím tomuto oteckovi, ale záležitosťou večného života. NEODOPIERAJTE DEŤOM TENTO DAR!

Na nový rok prišli na faru mladí rodičia so svojimi dvoma deťmi. Otec bol chirurg, matka bola doktorka filozofie. Mysleli si, že kostol je zatvorený. „Viete“, dá sa do rozhovoru matka, „my nemáme svoje deti pokrstené. Manžel chcel, no ja som nechcela. Ale práve cez Vianoce som pochopila, o čo krásne som svoje deti okradla. Dohodli sme sa s manželom, že poprosíme o krst svojich detí.“ „A koľko majú rokov?“ pýta sa kňaz. „No, dievča má osem, chlapec šesť rokov.“ „Bude to však ťažké“, hovorí s povzdychom kňaz. „V tomto veku už musí mať dieťa základné znalosti viery a musí sa už aj trochu samo rozhodovať. Budú chcieť svätý krst? Nie je už neskoro...?“

2. Starosť o kresťanskú výchovu detí. Rodičia nedávajú deťom len život, ale starajú sa o to, aby sa aj rozvíjal. Doposiaľ je hádam každé dieťa v našej farnosti pokrstené. Keď sa však pozriem do matriky na fare, obchádza ma hrôza. Za rok, a každý rok, bolo vo farnosti pokrstených 50, 60, 70 detí. No na náboženstvo nie je prihlásené ani jedno dieťa...

A koľko ich je nábožensky vedených? Len niekoľko percent z pokrstených detí pristúpi k svätému prijímaniu a ani tí nebyvajú pravidelnými účastníkmi zhromaždenia. Môžu vždy o nich platiť slová sv. Jána z dnešného 2. čítania: „Milovaní, pozrite, akú veľkú lásku k nám prejavil Otec, že nielen sa smieme nazývať Božími deťmi, ale nimi aj skutočne sme!“

Pán Boh k nám prejavil lásku, ale čo my...? „Vy nemáte svoje dieťa rád“, hovorí učiteľka na záver rodičovského združenia mladému otcovi. „A ako mám tomu rozumieť?“ Učiteľka pokračuje: „Vaša dcéra je vyložene študijný typ, najlepšia z triedy. A vy ste ju prihlásili na náboženstvo. Viete, čo to znamená?“ Otec odpovedá: „Tak pani učiteľka, ja že nemám svoje dieťa rád? Je to moje šieste dieťa. Nemusel som ho prijať, ale ja som mu život doprial. Povedzte mi, koľkí manželia majú šesť detí? Mali oni radi tých, ktorí mohli žiť, ale nežijú? Dal som svojmu dieťaťu DVA DARY: život pre túto zem, ale aj pre život večný. Uisťujem vás, pani učiteľka, že aj pre našu spoločnosť bude mať väčší význam, ak sa bude musieť prebýjať vlastnými schopnosťami a usilovať sa o štúdium na vysokej škole vlastnými silami, keby raz chcela, keď hovoríte, že je študijný typ a nie rôznymi protekciami. Ja som si pri vstupe do manželstva a pri svätom krste vzal na starosť, aby bola po kresťansky vychovaná. A svo-

snímka (2001): M. Magde

je slovo nezruším. Ja nevymením Boha za mamonu! Dúfam, že ani ona to vo svojom živote neurobí. Čo bude v mojich silách, o to sa postarám!“ Stačí vám k úvahe tento rozhovor?...

3. Starosť o vytrvanie až do konca. Svätý Ján v dnešnom čítaní vyjadruje nádej: „Vieme však, že keď sa on ukáže, budeme mu podobní, pretože ho budeme vidieť takého, aký je.“ Avšak kresťanský život nie je pohodlná idylka, od prvých okamihov samostatného myslenia musíme viesť boj o dobro. Istotne nie zbytočne napomína sv. Pavol Timoteja: „Buď silný, syn môj, milosťou Ježiša Krista. Čo teraz hovorím, je úplne isté: Ak vytrváme s ním, budeme s ním aj žiť. Keď sa k nemu nepriznáme, neprizná sa ani on k nám“ (2 Tim 2).

Toto sú tri starosti našich kňazov. Sú to aj vaše starosti? A nemôžem si odpustiť ešte na záver ďalšie slová sv. Jána: „Píšem vám, deti, pretože vám boli odpustené hriechy skrze Jeho meno. Píšem vám, otcovia, pretože ste poznali toho, ktorý je od počiatku. Napísal som vám, mládenci, pretože ste silní, Božie slovo ostáva vo vás a premohli ste Zlého...“

Duch Svätý, ktorého sme prijali, zostáva vo vás. Zostávajúte v ňom, ako ste o tom boli poučení. Áno, deti, zostávajúte v ŇOM! To nám potom dodá radostné stretnutie, keď sa objaví a nebudeme od Neho zahŕňaní raz pri jeho poslednom príchode“ (1 Jn 2, 12-14, 28). Amen.

KATECHÉZA

Homília na 5. veľkonočnú nedeľu, rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

A veru je aj čo: nedbalosť ženy, neuznanlivosť a sebestvo muža, lenivosť a urážlivosť dieťaťa...

Bratia a sestry,
ak mal Peter svokru, mal aj ženu. Ak mal ženu, dá sa predpokladať, že mal aj deti, podľa tradície, jednu dcéru. Ak si uvedomíme, že tento človek necháva na prvé zavolanie Ježiša všetko, určite pochopíme veľkosť jeho obety. Ale nezabudnime pri tomto obdive na ženu, na tú nespomínanú neznámu postavu, stojacu po jeho boku. Uznajme, ani jej obeta nebola malicherná. Najmä, ak to bola rodina, kde sa mali všetci radi, čo sa dá vidieť aj z Petrovho záujmu o chorú svokru.

Kvôli úlohám v Božom kráľovstve položí Pán na človeka niekedy aj mimoriadnu požiadavku, chce obetu, zrieknutie, ktoré nemožno nazvať obyčajnými. A preto, že tých úloh v Božom kráľovstve je veľa, sú aj tieto požiadavky rozličné.

Kňaza volá Pán kvôli svojmu kráľovstvu a samote ako Petra a tých prvých dvanástich; pozýva ich nie zakladať rodinu, ale zriecť sa jej, prípadne ju opustiť. Iných pozýva zas k spolužitiu. Ako by bolo chybou, keby kňaz prechovával v srdci osobitnú náklonnosť k jednej žene, tak by Pán zazlieval manželom, keby nevedeli nažívať v láske s tým jedným človekom, ktorého si vybrali, keby mu nevedeli čo-to uznať, odpustiť mu a slúžiť mu.

Vieme, že život v samote nie je ľahký. To jedno rebro, kto-

ré vybral Boh Adamovi a stvoril z neho krásnu ženu Evu, mu neviditeľne vždy chýba. Človeku nie je dobre byť samému. Ale ani spoločný život nie je bez bolesti. No napriek tomu všetkému, či je ťažké, ani jeden z týchto dvoch spôsobov života nie je neznesiteľný. Veď k čomu Boh volá, tomu dá vždy vopred potrebnú silu. Jednou rukou prisúva ťažkosti, aby skúšal našu lásku, druhou ponúka milosť sily, aby sme ich mohli zdoať. Nezabúdajme na to, najmä v prípadoch, keď kvôli svojmu kráľovstvu nás On žiada zrieknuť sa načas, alebo aj natrvalo milej príležitosti, prítomnosti a účinnej pomoci toho druhého. Nech nás v takýchto chvíľach posilňujú svojim príkladom a svojím príhovorom apoštol Peter a jeho bezmenná obetavá manželka.

Pán Ježiš stojí pred nami v prečítanom evanjeliu ako vzor a svojím konaním nám ukazuje, ako si počínať pri stretnutí s ľuďmi, ktorým zapadlo slnko. Ako využiť svoju schopnosť, silu, vzdelanie, skúsenosť, postavenie aj majetok, kam to všetko najvýhodnejšie, najrentabilnejšie uložiť. Napísané je o Ňom, že kladol ruky na tých, ktorých mu prinášali a uzdravoval ich z najrozličnejších neduhov. Ako vidno, on svoju Božskú silu, svoju úžasnú moc premieňal pri styku s ľuďmi na dobrotu. Áno, to je ono! Ak nám dal Boh nejakú schopnosť, alebo prednosť, tak roz-

hodne nie na to, aby sme sa tým všetkým povyšovali nad iných, ale aby sme sa podľa jeho príkladu ochotne znižovali do ich služieb. „Neprišiel som preto, aby sa mi posluhovalo“, hovorí, „ale aby som slúžil.“

Brat a sestra, ak sme toto pochopili, nehodnotme odteraz už ani seba, ani iných podľa toho, či má niekto vycvičené svaly, diplomy alebo bankové vklady, ale podľa toho sa hodnotme a ceňme, ako vieme dávať do služieb blížneho seba a všetko, čo máme. Tak nás totiž učí svojím príkladom aj slovom Boží Syn, aby sme všetko, čo sme a čím vládžeme, premieňali na dobrotu voči tým, ktorým zapadlo slnko a ktorých, ak sa dobre pozrieme okolo seba, môžeme stretnúť denne veľa.

Naše kresťanské šťastie je vo vedomí, že robíme iných šťastnými. V tom je naša podobnosť s Ježišom Kristom a v tejto podobnosti je naša veľkosť. A k týmto slovám už nič netreba pridať..., nič, len skutky. Lekári hovoria, že ideálne zdravý nie je vlastne nikto z nás. Nejaká tá chyba sa v každom nájde. Našou kresťanskou úlohou je robiť to, čo by na našom mieste robil sám Kristus: uzdravovať, liečiť, poslúžiť... Niektí si myslí a možno aj nahlas: „A čo je ma po druhom...?“

Prvý som ja a moja rodina. Tú mám podľa Kristovho príkladu lie-

čiť. A veru je aj čo: nedbalosť ženy, neuznanlivosť a sebeckosť muža, lenivosť a urážlivosť dieťaťa... Správne! Rodina je prvá oblasť, kde treba začať s liečením. Preto ak chcem uchrániť rodinu od chorých neduhov, musí mi záležať aj na tom, aby bola zdravá dedina, v ktorej žijem.

V evanjeliu sme si mohli všimnúť postup, ktorý Kristus zachoval pri svojej lekárskej praxi. Lieči najprv v rodine, Petrovu svokru, potom v meste a nakoniec odchádza aj napriek zdržiavaniu do celej krajiny. Ak som doma, som katolíkom. Ale ak nie som doma, som napríklad v práci, som ako iní okolo mňa, čiže nekatolíkom. Kto by nechcel vidieť tento príklad a obmedzoval by svoju starosť len na okruh svojej domácnosti, nech počuje výrok: „Nesplní svoju povinnosť, kto nerobí viac ako len svoju povinnosť.“ Amen.

snímka (2002): M. Magda

KATECHÉZA

Homília na 6. veľkonočnú nedeľu, rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

Len ten, kto pochopil poslanie lásky vo svete, pochopil kresťanstvo

Milí veriaci,

metlou súčasného sveta sa stal medzinárodný terorizmus. Teroristom nie je nič posvätné, ani olympijské hry a útok na židovských športovcov v Mníchove, ani osoba pápeža a atentát na Jána Pavla II. na Svätopeterskom námestí vo Vatikáne, ani život politikov, ani životy jednoduchých vojakov, amerických a francúzskych, ktorí boli zabití v Bejrúte, ani životy nevinných ľudí pri atentáte na nádraží v Bologni... Každú chvíľu čítame o únosoch ľudí, lietadiel, o vydieraní a násilí.

Keby sme sa týchto teroristov opýtali, prečo to robia, odpovedali by, že bojujú za lepší zajtrajšok ľudstva. Ale aký má byť ten krajší zajtrajšok? V Kambodži sme boli svedkami revolúcie Červených Kmérov. Tiež slúbili spravodlivý poriadok, ale asi tretina občanov nebola hodná tohto poriadku a boli jednoducho vyrazení. Podobne, no

v omnoho väčšom meradle, smutne preslávené selekcie lekára, vraha Mengeleho.

Všetci, ktorí bojujú za lepšiu, spravodlivejšiu zajtrajšok nenávisťou a násilím, by si mali uvedomiť, že existujú určité zákony, ktorými sa všetci musíme riadiť. Ako napríklad v prírode nemožno meniť zákony. Kto nebude rešpektovať zákon gravitácie a vykročí oknom do vzdušného priestoru z desiateho poschodia, zabije sa. Kto chce chodiť po vzduchu, musí v ňom lietať, iné východisko nie je.

Každý, kto chce zmeniť svet na lepšiu, musí sa riadiť zákonmi lásky a spravodlivosti a nie nenávisťou a násilím. Pripomína nám to dnes aj Pán Ježiš: „Zostaňte v mojej láske. Ak zachováte moje prikázania, zostanete v mojej láske, ako ja zachovávam prikázania svojho Otca a zostávam v Jeho láske... Toto je moje prikázanie, aby ste sa milovali navzájom, ako som ja miloval vás.“

Čo je to skutočná láska? Aj na toto dnes Pán Ježiš odpovedá: „Nikto nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí život za svojich priateľov.“ Pán Ježiš sa tiež usiloval o to, aby sa jeho evanjelium šíriло po celom svete. Apoštolom povedal: „Choďte teda do celého sveta, učte všetky národy a krstite ich...“ (Mt 28) Nedáva však učeníkom silu, ktorá by evanjelium vnucovala. Jeho učenie majú apoštoli hlásať v duchu lásky, ktorá nezabíja, ale obetuje sa pre druhých, ako to urobil Spasiteľ na kríži. Len láska môže skutočne premôcť svet. Ukazuje nám to aj príbeh z 1. čítania.

Pohan Kornélius so svojou rodinou prosí sv. Petra, aby im vysvetlil všetko, čo mal prikázané od Pána. Peter začal učiť a vlastne učil aj seba: „Naozaj chápem, že Boh nehľadá na osobu, ale v kaž-

snímka (2001): M. Magda

dom národe je mu milý ten, kto sa ho bojí a koná spravodlivo.“ A keď ešte hovoril, zostúpil na pohanských poslucháčov Duch Svätý a Peter všetkých pohanov prijal do Cirkvi, teda všetkých pokrstil. Fakt, že Mesiaš neprišiel na tento svet len pre malý židovský národ, ale pre všetky národy, to pochopil neskôr aj geniálny apoštol národov, sv. Pavol. Skrze vieru v Ježiša Krista a mocou jeho lásky národy nachádzajú svoje miesto v lone Kristovej Cirkvi.

Len ten, kto pochopil poslanie lásky vo svete, pochopil kresťanstvo. Vo východnom Pomoransku žili pohanskí Prusovia. Prišiel k nim náš svätý Vojtech a svojou mučeníckou krvou aj smrťou posvätil túto zem. Neskôr sa tam usadili krížiaci a tí v mene kríža lúpili, kradli, vraždili a nútili pohanov prijať svätý krst. A výsledok? V reformačnom období zradili Cirkev, zrušili rehoľný rád krížiakov, stali sa svetskými pánmi, zradili Kristovu lásku a sami zanikli.

Nuž, kým niekto začne hlásať evanjelium, musí sa naučiť milo-

vať, obetovať sa, odpúšťať. Tomuto poslaniu rozumeli naši apoštoli, sv. Cyril a Metod. Koľko ústrkov, koľko ohováraní, koľko utrpení zažili a predsa dokázali hlásať radostnú novinu našim predkom. Posolstvu lásky, ktoré sa dokáže obetovať, porozumel apoštol malomocných na Madagaskare, jezuita o. Ján Beyzym, Dr. Schweizer v Afrike, o. Kolbe v Auschwitzi, Matka Tereza a jej sestry, o. Charles de Foucauld... Ale nielen misionári. Všetci rodičia, ktorí prijali všetky deti od Pána Boha a vchovali ich, všetci lekári a zdravotné sestry, ktorí nie pre mzdu, ale predovšetkým z lásky slúžia trpiacim. Všetci, ktorí dávajú ješť, piť, odievajú, navštevujú chorých, najmenších bratov Kristových, všetci, ktorí sa v živote riadia zásadou lásky a spravodlivosti. Všetci, ktorí dokážu položiť život za svojich priateľov. Tí všetci sú skutočnými Kristovými učeníkmi, sú staviteľmi nového, lepšieho, spravodlivého zajtrajška. NIE NÁSILIE, ALE LÁSKA, NIE CÉZAR, ALE JEŽIŠ KRISTUS. Amen.

Ako si pamätám d. o. Františka

„Pokoľ tomuto domu i všetkým, čo v ňom bývajú.“ Týmito slovami vstupoval do nášho domu d. o. František. Boli to slová, ktoré boli namaľované na prívěsku na našich vstupných dverách. Zvykla som odpovedať: „I tomu, kto k nám prichádza – Ježišovi i jeho poslovi.“ S duchovným otcom prišiel do nášho domu sám Ježiš v Najsvätejšej sviatosťi. Bola to raz v mesiaci najvzácnejšia chvíľa, keď sme mali milosť byť s Ježišom k sebe najbližšie, prežiť Božiu prítomnosť v našom skromnom príbytku.

Vždy sme sa na tento deň, na túto vzácnu chvíľu veľmi tešili tak, ako všetci naši starší a najstarší rodičia, babky a dedkovia v našej dedine, v našej farnosti. Tak sa tešili i moji drahí rodičia, mamka a tatko, ako sme ich volali. Pred týmto slávnostným časom sme sa vzájomne odprosili, čo by sme mali jeden voči druhému, čo sme urobili a povedali, čo sme nemali, tak, ako boli vychovávaní oni sami a odovzdali nám to. D. o. František našich vyspovedal, potom ma zavolať, aby som aj ja bola prítomná pri sv. prijímaní a našim aj mne podal Pána Ježiša. Mamka sa usmievali, tatko mali niekedy slzy v očiach.

Vidieť vlastných starnúcich rodičov, s akou láskou, poslušnosťou a pokorou prijímajú svojho, nášho Spasiteľa a sú nesmierne vďační za túto službu i za pár slov pri vzájomnom stretnutí so svojím duchovným otcom, lebo už pre zdravotný stav nemôžu ísť do chrámu, pohľad na ich pokojné a šťastné tváre hovoril za všetko. Nikdy som ich nepočula sťažovať sa alebo reptať, že nemôžu ísť do kostola, byť na sv. omši a prijímať Ježiša, ako to niektorí z nás prežívajú v súčasnej dobe pre pandémie. Vždy skromne a poslušne sklonili hlavy, prijali svoj kríž a statočne ho niesli tak, ako nám to povedal náš Spasiteľ.

D. o. František, keď mal čas, vždy sa ho žiadalo viac, ale ostatní penitenti tiež čakali, prihovoriť sa našim, porozprávať sa, tešili sa zo vzájomného stretnutia. Mali veľa spoločných tém, veď sa vzájomne poznali, spolu vyrastali. Pred Vianocami alebo pred Veľkou nocou si vzájomne povinovali, vždy si popriali, „žeby Vám zdravičko slúžilo“, nechýbal úsmev, dobré slovo, dobrá nálada, vzájomný stisk rúk a vypravenie na dvor k autu. Náš tatko vždy úsmevne hovorili d. otcovi: „Ja ľem furt kukam, jak vy taky veľky chlop še zmescice do takeho maleho motora.“

Tieto situácie, tieto stretnutia sa zdajú také obyčajné, jednoduché, normálne. Práve v tom sú jedinečné, vzácne a neopakovateľné. Stretnutia živého Ježiša s nami a nás so živým Ježišom.

Stretnutia duchovného otca so svojimi veriacimi, pastiera s ovečkami. Vzájomne si poslúžiť, priniesť i prijať obeť.

snímka (2001): M. Magda

Duch. otec František, keď zbadal nejaký kvet alebo strom, čo by potrebovali ošetriť, zaštepíť, už mal na porúdzí dobrú radu, ako to urobiť. Spomínal, že aj oni dvaja so sestrou Katkou by už potrebovali niekoho, kto by ich opatroval, pomáhal im v domácnosti, veď duch. otec mal a sestra Katka má požehnaný vek.

Duchovný otec rád spomínal hnutie Focolare, ktorého bol členom, mal na pamäti, aby sme aj my v našej farnosti mohli mať takéto stretnutia, kde by sme rozjíjali nad Božím slovom a vnášali ho do našich životov a situácií, v ktorých sa ocitáme. Bol to človek skromný, pozorný, láskavý, človek dobrej rady a pozitívnej mysle. Nikdy som ho nevidela mrzutého, zamračeného alebo bezradného. Každého prijal vždy s láskou, rozprával sa s každým pokojne a so všetkou pozornosťou. Nikdy nedal najavo, žeby ho bol niekto vyrušil.

V jeho slove, v jeho kázňach sa mohol každý nájsť. Snažil sa nám povedať to, čo cítil, aj keď hovoril, že má trému, čo prežíval, čo ho tešilo i mrzelo. Jeho výklad Písma, pohľad na čítanie alebo evanjelium, bolo vždy iné, nové. Vedel veľké pravdy podať vždy iným, vlastným pohľadom. Vyjadril to slovami, ktoré mňa vždy upútali, prekvapili a nútili vždy ináč rozmyšľať a rozjímať nad jednotlivými čítaniami i evanjeliom. Vedel ich vždy aktuálne prispôbiť k dnešným časom, udalostiam, radostiam i starostiam, ktoré prežívame.

Keď napomínal, napomínal s láskou a takým jemným spôsobom a slovom, že nikto z nás sa nemohol uraziť či ohraďiť, že nemá pravdu alebo čo si to ten pán farár dovoľuje? Pamätáte si, ako nám stále pripomínal, že máme žiť svoj duch. život, svoju vieru a nevenovať sa viac materiálnym veciam, starostiam, menej sledovať médiá, ale že základ je žiť svoju vieru a preukázať ju svojimi skutkami, postojmi, slovami? Ako majú rodičia i starí rodičia viesť deti k Bohu, do kostola, ako majú byť pre svoje deti a vnúčatá príkladom? Ako majú manželia prežívať svoj manželský a partnerský život – všetko s Bohom, na Božích základoch, tie sú najtrvácnejšie a najpevnejšie? Ako nám v kázňach pripomínal a sám to prežíval, že naši starkí sú doma sami, nemá sa kto o nich postarať, zatiaľ čo naše ženy chodia opatrovať starkých do zahraničia? Ako nás na sobotňajších sv. omšiach pozýval zo zadných lavíc dopredu, aby nekázal vpredu prázdny laviciam, lebo nemal silný hlas a chcel, aby sme si všetci boli, najmä so sviatostným Ježišom, vzájomne bližšie?

O všetkom sa dá viesť debata, kde si povieme svoj názor bez toho, aby sme si skákali do reči, iných poučali, posudzovali, nebodaj sa urážali, keď má niekto na danú vec, problém alebo situáciu iný názor.

snímka (2019): M. Magda

Je to o vzájomnom počúvaní, premýšľaní, hľadaní kompromisu, spoločnej cesty, je to o našej kultúre, ľudskosti a dôstojnosti. V tom sa máme stále čo učiť, stále sme na ceste.

Keď d. o. František sám pri kázňach poznamenal, aby nehovoril dlho, aby nebola omša dlhá, ako sa musel cítiť, ako to prežíval, keď s láskou, s vierou i s nádejou nám chcel priblížiť Božie pravdy pohľadom kňaza, človeka, ktorý už niečo prežil ako slúžiaci kňaz, ktorý mal bohaté skúsenosti z pastorácie v iných farnostiach a spoločenstvách, kde pôsobil? Ako obyčajný človek z nášho prostredia, ktorý sa vrátil domov, k vlastným a „vlastní ho neprijali“... Červenat' sa a vstúpiť si do svedomia by mali tí z nás, ktorí takto robili, robia a budú robiť – mať názor na to, čo by mal kňaz v kázni povedať, aká by mala byť kázeň dlhá, ako dlho by mala trvať sv. omša, či nám pán farár „sadne“ alebo nie... Pán Ježiš sám povedal, že najhoršie je byť prorokom doma, medzi vlastnými.

Škoda, že si často uvedomíme, ak tak urobíme, hodnotu a dôstojnosť človeka, kým a čím bol pre nás až vtedy, keď už nemáme možnosť stretnúť sa s ním, prehodiť pár slov, dopovedať nedopovedané, začať nezačaté, dokončiť nedokončené. Popýtať sa, čo sme chceli vedieť, poprosiť možno o odpustenie, o čas, ktorý sme na seba hľadali i nehľadali, mali i nemali... Asi ste už zažili tú situáciu alebo moment, keď ste si povedali: „Keby som mal možnosť ešte raz ho stretnúť. Chcel by som mu ešte povedať, že... Ach, keby som mu bol vtedy zavolať, keď som chcel... Keby som sa bol vtedy pri ňom zastavil... Keby sa tak dal vrátiť čas...“ Pravdu sa dozvieme až vo večnosti. Tam bude na všetko čas.

Ďakujem Vám, d. o. František za to, že ste prišli k nám, žili tu spolu s nami a medzi nami. Tak jednoducho, skromne, obyčajne. Za Vaše slová, z ktorých som vždy čerpala a mala o čom premýšľať, rozjímať.

Za Vašu službu kňaza, kráľa a proroka. Za mnohé milosti, ktoré sme prijali cez Vaše kňazské ruky, najmä rozhrešenie pri sviatosti zmierenia a za milosť prijímať eucharistiu. Za mnohé sv. omše, ktoré ste u nás slúžili, za mnohé adorácie, pobožnosti, krížové cesty.

Za Váš príklad, pokoru a skromnosť. Za každé slovo, ktoré vyšlo z Vašich úst, za Vášho nezlomného a kreatívneho ducha. Za Božiu dobrotu a láskavosť vo Vás. Za Boží obraz vo Vás. Prihovárajte sa za nás! Dovidenia v nebi!

Hanka Blizmanová

snímka (2019): M. Magda

Jozef, jej manžel, bol človek spravodlivý

rozVEDENÍ K BOHU so sv. JOZEFOM

Víkend pre rozvedených v nových vzťahoch

11. – 13. júna 2021
ONLINE (cez Zoom)

Prihlasovací formulár nájdete na stránke:

rodinkovo.webnode.sk/podujatia-v-rodinkove

Misionári saletíni s tímom
spolupracovníkov organizujú

Letný pobyt pre rozvedených s deťmi

s nami vám bude lepšie ako pri mori

CHATA LUBETHA, ĽUBIETOVÁ

Prihlasovací formulár na stránke
letnypobytprerrozvedenych.webnode.sk

Ahoj, deti!

Pomaličky, ale iste končí apríl, ktorý si z nás svojím počasím robí veľké žarty. Nastupuje máj, mesiac venovaný úcte k Panne Márii. Máj je ozaj nádherným mesiacom – záhrady budú plné voňavých kvetov, rozkvitnutých stromov a všade vôkol nás spev vtákov. Zľahka sa už vraciame opäť do škôl a tak verím, že po dlhšej dobe sa všetci tešíte.

Svätý Peter Chanel, kňaz, rehoľník, misionár (28. apríl)

Narodil sa v bohatej rodine a svoje detstvo prežil na rodnom majetku. Už ako malý vedel, že sa chce stať misionárom. V roku 1827 bol vysvätený za kňaza a stále chcel byť misionárom, ale keďže bol nedostatok kňazov, tak sa rozhodol zostať vo vlastnej diecéze. Venoval sa najmä mladým, výučbe katechizmu, trpezlivému prístupu k hriešnikom a návštevám chudobných. Dôraz kládol aj na rast osobnej svätosti v modlitbe, pôste a štúdiu. Za vzor pri výchove mládeže a ľudových misionárov si vzal Pannu Máriu. Neskôr vstúpil do Spoločnosti Máriinej, kde sa začala jeho misijná služba na ostrove Futuna v Oceánii. Napriek mnohým prekážkam sa mu podarilo mnohých obrátiť na vieru, neskôr ho zavraždili. Svätý Peter Chanel bol vyhlásený za patróna Oceánie.

Sviatok sv. Jozefa, robotníka (1. máj)

V tento deň sa v našej farnosti koná odpustová slávnosť, ktorou si pripomíname sv. Jozefa ako patróna robotníkov, tých, ktorí pracujú s drevom, ale aj ostatných remeselníkov. 1. máj je zároveň aj štátnym sviatkom – Sviatok práce.

Deň matiek (9. máj)

Každý rok je druhá nedeľa v máji špeciálna, pretože je venovaná našim mamkám. Je to čas, kedy im môžeme povedať, ako veľmi ich máme radi, čo pre nás znamenajú a vyjadriť im našu vďačnosť za všetko, čo pre nás robia. Určite ich poteší milé slovo, malá básnička, pesnička alebo božtek na líčko.

----- - 13. máj

Je prikázaný sviatok. Pán Ježiš sa po svojom vzkriesení zjavoval učeníkom 40 dní a hovoril s nimi o Božom kráľovstve. Na štyridsiaty deň sa s nimi stretol poslednýkrát, vyviedol ich na olivovú horu až k Betánii a pred ich očami vystúpil do neba.

Ď	E	V	O	P	S	N	A	N	S
E	B	J	S	O	V	O	L	S	T
O	M	E	R	Ž	T	Ú	C	T	A
V	O	R	D	E	Ť	Ú	P	S	R
T	D	U	C	H	S	V	Ä	T	Ý
Ú	L	Z	E	N	O	P	F	O	Z
E	I	A	S	A	N	J	E	L	Á
N	T	L	T	N	R	I	Z	T	K
E	B	E	A	I	A	P	O	Á	O
Á	A	M	N	E	F	A	J	R	N

Úloha:

Vylúštite osemsmerovku a zistíte, aký sviatok slávime 13. mája.

HLADANÉ SLOVÁ: ANJEL, CESTA, DUCH SVÄTÝ, FARNOSŤ, JERUZALEM, JOZEF, MODLITBA, OLTÁR, OTEC, POŽEHNANIE, PÚŤ, SLOVO, SPOVEĎ, SRDCE, STARÝ ZÁKON, ÚCTA

stránku pripravila: Melánia Tkáčová

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Ako mám chápať šieste Božie prikázanie?

Ak chceš vystúpiť na najvyšší duchovný štít lásky, vyznaj Ježišovi v spovedi všetky svoje hriechy, prijmi ho v eucharistii a úplne sa mu odovzdaj. Pán Ježiš ťa chce naučiť milovať nezištnou láskou, uzdravovať rany tvojho srdca a oslobodiť ťa z okov hriechov a egoizmu. Iba ľudia čistého srdca sú schopní opravdivo milovať a preto si každý deň vyprosuj čisté srdce a radikálne odmietaj nečistotu v každej podobe.

„Ak nepochopíme zjavenú pravdu o význame ľudskej sexuality, nepochopíme kresťanstvo“, napísal svätý Ján Pavol II. Každý človek je osoba, a preto „nesmieš druhého zredukovať na úroveň predmetu, na ktorý sa môžeš žiadostivo pozeráť, alebo používať“, varoval svätý Ján Pavol II. V šiestom prikázaní nám Pán Ježiš zakazuje používať svoje telo a telo druhého človeka ako predmet, ktorý umožňuje dosiahnuť sexuálnu rozkoš. Takéto využívanie ľudského tela nemá nič spoločné s láskou, ale je to prejav vulgárneho egoizmu.

„Vari neviete, že vaše telá sú Kristovými údmi? Môžem teda vziať Kristove údy a urobiť ich údmi neviestky? Vonkoncom nie! Varujte sa smilstva!“ (1 Kor 6,15-18). Vedomé a dobrovoľné hriechy nečistoty (predmanželské spoluzítie, masturbácia, homosexuálne akty, petting, porno-

grafia a podobne) obsahujú nebezpečný jed, ktorý zabíja čistotu srdca a vedie do pekla egoizmu a k zotročeniu zlými silami.

Láska je hlbšia a krajšia než city a zmyslová rozkoš, ktoré môžu byť pekné. City a zmyslové zážitky sprevádzajú lásku a sú s ňou harmonicky zladené, ak sú podriadené zákonu lásky, čiže ak sú prejavom úplného a nezištného darovania seba. Vo sviatosti manželstva nás Ježiš robí schopnými takto sa darovať jeden druhému. Iba vo sviatostnom manželstve je sexuálne spoluzítie vyjadrením takéhoto trvalého a nezištného darovania sa manželovi/manželke v Kristovi. Ježiš ťa chce učiť milovať čistým srdcom, uzdraviť tvoje zranenia a sňať z teba okovy hriechu.

Stane sa to, ak s Ním budeš každý deň spolupracovať skrze svoju sebadisciplínu. Urob si denný program a dôsledne ho dodržiuj. Má obsahovať čas na osobné stretnutie s Ježišom a Pannou Máriou, čas na prácu, službu iným a dôstojný odpočinok. Pamätaj, že duchovná sila človeka plyní z modlitby. Prostredníctvom modlitby a prijímania sviatostí dovoľujeme Ježišovi, aby premieňal naše srdce, oslobodzoval ho z hriechov a učil ho milovať. Preto škodia sami sebe tí, čo zanedbávajú modlitbu. Ich duchovný život odumiera a preto sú bezmocní a bezbranní voči

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

útokom zla, ktoré ich zotročuje a manipuluje.

Určí si presný čas, kedy sa zúčastníš na svätej omši, poklone Najsvätejšej sviatosti. Vyhrad' si čas na ruženec, korunku Božieho milosrdenstva a čítanie Svätého písma. Nikdy nezanedbaj modlitbu. Keď sa ti nechce modliť, odovzdaj svoju nechuť a zlú náladu Ježišovi a modli sa ešte dlhšie. Nechuť modliť sa a odkladanie modlitby patria medzi najšlapejšie a najnebezpečnejšie pokušenia zlého ducha.

Ježiš na nás čaká vo sviatosti pokánia, aby nás mohol zachrániť a oslobodiť z otroctva hriechov a závislostí. Oslobodenie od egoizmu a hriešnych návykov si vyžaduje dlhý čas. Preto sa zaväzujeme, že dovoľíme Ježišovi, aby nás z každého pádu zdvihol vo sviatosti pokánia a obnovil v nás čisté srdce. Je to boj, v ktorom ide o všetko - o čisté srdce, o lásku a o večný život v nebi: „Lebo ak budete žiť podľa tela, zomriete. Ale ak Duchom umŕtvujete skutky tela, budete žiť“ (Rim 8,13).

Trampoty v manželstve

152. Chráňme si dar nesmrteľnej ľudskej duše

Tým, že rodoví ideológovia popierajú existenciu Boha, odmietajú aj existenciu nesmrteľnej ľudskej duše. Takto *redukujú človeka na hmotu a jeho šťastie na neobmedzené uspokojovanie telesných inštinktov a potrieb*.

Nositeľ Nobelovej ceny za fyziológiu a medicínu, austrálsky neurofyziológ **John Carew Eccles** (1903-1997), jedna z najväčších svetových autorít v oblasti výskumu ľudského mozgu, došiel na základe výsledkov svojich vedeckých výskumov k záveru, že každý človek má nesmrteľnú dušu. John Eccles dokázal, že *ľudské vedomie nie je produkt hmoty*. Hmota totiž nie je schopná vytvárať psychické javy a neexistuje premena fyzickej energie na psychickú. Iba duchovná realita môže vytvárať psychické javy. Tvrdenie materialistov, že myslenie je výsledok materiálnych procesov, nemá podľa Ecclesa nič spoločné s vedeckými zisteniami: „*Presvedčenie, že myslenie je výsledok materiálnych procesov je povera, v ktorú veria dogmatickí materialisti*“.

John Eccles zdôraznil, že *všetci máme osobné ja, čiže nehmotnú myseľ, ktorá sa prejavuje skrze materiálny mozog*. Okrem fyzického sveta existuje v človeku aj duchovný svet mysle (nesmrteľná ľudská duša), pričom obe tieto reality sa navzájom ovplyvňujú. Keď si uvedomíme, ako zázračne sme stvorení, každým svojím skutkom a myšlienkou z celého srdca ďakujeme Bohu a vyznávajme mu lásku za to, že

nás povolal k životu a k spoločenstvu so sebou samým.

Ideológovia gender a LGBT spochybňujú existenciu nesmrteľnej ľudskej duše a degradujú človeka na úroveň rozumného zvieraťa. Hlavným cieľom tejto ideológie je boj proti Bohu, ktorého cieľom je odstrániť Boha z mysle a srdca ľudí, aby takto vzniknutú existenciálnu prázdnotu začali naplňovať konzumizmom a návykovými látkami. Ideológia gender a LGBT nie je veda ani odvetvie medicíny, ale ľavicová ideológia, ktorej cieľom je ovládať myseľ a srdcia, ničiť manželstvá, rodiny a Katolícku cirkev.

Ideológia gender a LGBT nazýva zlo dobrom a vyzýva odmietať kresťanskú morálku a preto je, ako povedal pápež Benedikt XVI., prejavom ducha Antikrista. To, čo ničí ľudské šťastie a zázračnú harmóniu a krásu stvorenia, je odvrátenie sa od Boha prostredníctvom vedome a dobrovoľne páchaných hriechov. Oni sú hlavnou príčinou najväčších ľudských tragédií a nešťastí. Pretrhávajú totiž puto života a lásky s Bohom a s ľuďmi a vrhajú človeka do otroctva zlých duchov.

Zvlášť nebezpečné sú hriechy nečistoty. Z Božieho zjavenia vieme, že právo na sexuálne spolžitie

Birmovka 2022

Začína sa ďalšia príprava k prijatiu sviatosti birmovania v našej farnosti. Nahlásiť sa môžete do konca júna 2021. Prihlásiť sa môžu mladí, ktorí teraz v septembri 2021 nastúpia do 1. ročníka strednej školy (učňovskej) vrátane tých, ktorí nastúpili po osemročnom gymnáziu a, samozrejme, aj starší, ktorí túto sviatosť ešte neprijali a patria do našej farnosti. Potrebne je vypísať prihlášku, ktorú nájdete v kostole alebo tiež na našej webovej stránke (<https://farnostvitaz.sk/>) a doniesť ju na faru do konca júna 2021. Stretnutie všetkých birmovancov (aj z Ovčia) bude začiatkom septembra 2021. Blížšie informácie budú zverejnené v septembri 2021.

dáva **iba Kristus vo sviatosti manželstva**. Vďaka tejto sviatosti je sexuálne spolužitie muža a ženy (ak žijú v milosti posväcujúcej) účasťou na živote a láske Najsvätejšej Trojice a zdrojom ich vzájomného posväcovania. Preto medzi **najťažšie hriechy** patrí **predmanželské a mimomanželské spolužitie**. Všetko, čo má za cieľ vytvárať sexuálne zážitky mimo sviatostného manželstva, je **smrteľný hriech**, ktorý zabíja lásku, prehľbuje egoizmus a vrhá človeka do otroctva zlých síl. Je to sám **satan**, ktorý ponúka **„náboženstvo orgazmu“** a **„sexuálnu mystiku“**, ktorými chce človeka celkom odčlovečiť, viesť ho k totálnemu egoizmu a degradovať ho na úroveň zvierata.

Preto sa treba vyhýbať hriechu a po každom ťažkom páde ísť hneď k Ježišovi, prítomnému vo sviatosti pokánia. V úprimnej spovedi zakúsime zázrak Božieho milosrdenstva, odpustenie všetkých hriechov a Ježiš v nás obnoví zázračnú harmóniu a krásu Božieho obrazu a podoby. Odrážajme útok demoralizácie, ktorý začala ideológia gender a LGBT a pravdou bojujme proti klamstvu a láskou proti nenávisťi. Zdieľajme s inými radosť z viery a vydávajme svedectvo o evanjeliu. Hovorme ľuďom, že najväčším pokladom ľudstva je zmŕtvychvstály Ježiš Kristus, ktorý učí, uzdravuje a prináša spásu v katolíckej cirkvi.

Iba Ježiš Kristus oslobodzuje z otroctva hriechov nečistoty, láme

okovy závislosti a učí milovať čistým srdcom. Jediný stopercentne účinný liek proti všetkým duchovným problémom a chorobám je Kristova láska.

Preto ju denne prijímajme prostredníctvom účasti na svätej omši a adorácii Najsvätejšej sviatosti. Pridajme aj modlitbu ruženca a čítanie Svätého písma. Nikdy nepodľahneme znechuteniu, ale hneď vstaňme z každého ťažkého pádu vo sviatosti pokánia. Budme trpezliví a vytrvalí. Ježiš nás uistuje: „Ale kto vytrvá do konca, bude spasený“ (Mk 13,13). „Veď všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera“ (1 Jn 5,4).

MUDr. Blažej Vaščák

Ohlášky:

- sobáš 1. mája 2021 vo Vítaze – **Marek Hovaňák**, syn rodičov Mirka a Anny rod. Pokrivčákovej, narodený v Kežmarku, bývajúcí v Kežmarku a **Lucia Uličná**, dcéra rodičov Mikuláša a Daniely rod. Jenčovej, narodená v Prešove, bývajúca vo Vítaze
- sobáš 15. mája 2021 vo Vítaze – **Jozef Kundrik**, syn rodičov Jozefa a Magdalény rod. Čechovej, narodený v Krompachoch, bývajúcí vo Vítaze a **Barbora Iskrová**, dcéra rodičov Františka a Marty rod. Čechovej, narodená v Prešove, bývajúca vo Vítaze

Stalo sa

- 1. - 3. 4. sa konali obrady Veľkonočného trojdnia bez účasti veriacich; tieto obrady sme naživo vysielali cez YouTube kanál priamo z nášho farského kostola sv. Jozefa, robotníka
- 19. 4. od pondelka sa obnovili opäť verejné bohoslužby; počet návštevníkov v kostole nesmel prekročiť koncentráciu jeden návštevník na 15 m² z celkovej plochy kostola, to neplatí pre deti do 10 rokov v sprievode dospelých osoby

Stane sa

- 1. 5. v sobotu slávime odpustovú slávnosť v našom farskom kostole, zasvätenom sv. Jozefovi, robotníkovi; hlavným celebrantom bude Jozef Pekár, dekan a farár vo Veľkom Šariši
- 2. 5. v nedeľu bude stretnutie s rodičmi prvoprijímajúcich detí v kostole sv. Barbory v Ovčí o 14.00 h.
- 2. 5. v nedeľu bude stretnutie s rodičmi prvoprijímajúcich detí v kostole sv. Jozefa, robotníka vo Vítaze o 15.00 h
- 20. 5. vo štvrtok bude v našej farnosti celodenná poklona Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej
- 30. 5. v nedeľu, bude 1. sväté prijímanie detí vo filiálnej obci v Ovčí v kostole sv. Barbory o 10.30 h (ak to pandemická situácia dovoľí)

Prehľad bohoslužieb

		Vítaz		Ovčie	
26. 4.	Pondelok			18:00	† Jozef Magda
27. 4.	Utorok	18:00	† František Čech		
28. 4.	Streda			18:00	† Anna Škropeková
29. 4.	Štvrtok	7:00	50: Bohuznámej osoby		
30. 4.	Piatok	18:00	45: Juraj Andrejkovič a za jeho rodinu	17:00	† Ladislav, Magdaléna a Jozef Berthótyovci
01. 5.	Sv. Jozefa, robotníka	7:30	† Andrej, Mária, Pavol, Jozef a Monika		
		10:30	ODPUST - za miestnych hasičov		
		15:30	sobáš: M. Hovaňák - L. Uličná		
02. 5.	5. veľkonočná nedeľa	7:30	za farnosť	9:00	80: Žofia Šimčíková
		10:30	30: manž. - Vladimír a Anna Bartošovci		
3. 5.	Pondelok	18:00	† Helena Jenčová r. Miženková		
4. 5.	Utorok	18:00	25: manž. - Monika a Sven Seib		
5. 5.	Streda			18:00	30: manž. - Miroslav a Terézia Kollárovci
6. 5.	Štvrtok	18:00	† Jozef a Veronika		
7. 5.	Piatok	18:00	† Viktória Novotná (výročná)	17:00	za živých a mŕtvych členov RB
8. 5.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov RB		
9. 5.	6. veľkonočná nedeľa	7:30	70: Ján Andrejkovič a za jeho rodinu	9:00	za farnosť
		10:30	30: Jozef Novotný a za jeho rodinu		
10. 5.	Pondelok				
11. 5.	Utorok	18:00	† Ondrej a Ján		
12. 5.	Streda			17:00	† Ján a Anna Bednárikovci
13. 5.	Nanebovstúpenie Pána	7:00	† Berta Magdová	17:00	za farnosť
		18:00	60: Anton Čech (405)		
14. 5.	Piatok	18:00	† Helena Jenčová r. Miženková	17:00	50: Kristína Galková a za jej rodinu
15. 5.	Sobota	7:00	† Martin, Žofia, Rudolf a Barbora Uliční		
		15:00	sobáš: J. Kundrik - B. Iskrová		
16. 5.	7. veľkonočná nedeľa	7:30	za farnosť	9:00	† Žofia Pribulová
		10:30	za ZBP rodín Jenčovej a Vojtikovej		
17. 5.	Pondelok	18:00	† Štefan a Zuzana		
18. 5.	Utorok	18:00	† Ján Janoš (výročná)		
19. 5.	Streda			18:00	60: Ján Berthóty
20. 5.	Štvrtok	7:00	† Terézia Miškufová		
21. 5.	Piatok	18:00	† Ľuboslav Stašík	17:00	† Bernardína a Juraj
22. 5.	Sobota	7:00	† Jozef, Helena, Matúš a Regína		
23. 5.	Zoslanie Ducha Svätého	7:30	50: Anton Čech a za jeho rodinu	9:00	za farnosť
		10:30	† František Čech ml. (245)		
24. 5.	Pondelok	18:00	† Katarína a Daniel		
25. 5.	Utorok	18:00	za ZBP Petronely a jej rodiny		
26. 5.	Streda			18:00	za ZBP Barbory Baranovej
27. 5.	Štvrtok	7:00	† Imrich a Mária Novotní		
28. 5.	Piatok	18:00	za ZBP rodiny Uličnej, Bako a Mikolajovej	17:00	† Vojtech, Margita a Anna
29. 5.	Sobota	7:00	† František Čech		
30. 5.	Najsvätejšej Trojice	7:00	† Valentín a Mária Balogovci	10:30	1. sv. prijímanie detí
		9:00	† Ján a Helena		

14. apríla 2021 sme sa rozlúčili
v Košických Olšanoch s duchovným otcom
ThLic. Jurajom Riškom

14. apríla 2021 sme sa rozlúčili v Humennom
s našim prvým duchovným otcom
ThLic. Jurajom Riškom